

KAUKAJÄRVEN KOULU

Valinnaisaineopas 2025-2026

8. luokalle valittavat valinnaiset

VALINNAISAINEIDEN VALINTA

- Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää omaa osaamistaan. Valinnaisaineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista.
- Tietyn valinnaisaineen opiskelu ei ole edellytyksenä toisen asteen koulutukseen, mutta niistä voi olla hyötyä jatko-opinnoissa.
- Valintoja tehdessä on hyvä muistaa, että kuvataiteen, käsityön ja kotitalouden opiskelu yhteisinä aineina päättyy 7. luokan jälkeen. Musiikin opiskelu päättyy 8. luokan jälkeen.
- Valinnaisainevalinnat ovat **sitovia!**
- **Valinnat tehdään Wilmassa 12.2. mennessä:**

1. Kirjaudu Wilmaan omilla tunnuksilla **selaimessa**, sovelluksessa tämä ei todennäköisesti toimi. Valintoja ei voi tehdä huoltajan tunnuksilla.
2. Linkki **kurssitarjottimeen** löytyy Wilman etusivulta alhaalta. Klikkaa sen jälkeen **kurssitarjotinvalinnat** ja sitten **muuta kurssitarjotinvalintoja**.
3. Valitse klikkaamalla haluamasi valinnaisen koodi. **Koodit löytyvät tästä vihkosta valinnaisten otsikoiden vierestä (esim. TMU on musiikki)**. Valinnaisen nimen pitäisi myös näkyä, kun viet hiiren koodin kohdalle.
4. Valitse varsinaiset ja varavalinnat: eli kuusi koodia pitäisi olla lopuksi valittuna.
5. Vastaukset ovat tallentuneet, kun valittu valinnainen näkyy tummana.

Tarvittaessa kysy apua opoilta.

VALINNAISAINEIDEN ARVIOINTI

- 2. vuosiviikkotunnin (vvh) valinnaisaineet arvioidaan arvosanoin **4-10**.
- 1vvh:n valinnaiskurssit arvioidaan **hyväksytty/hylätty**.
- 7.luokan lopussa päättyy yhteisinä aineina kotitalous, kuvataide- ja käsityö. Oppilas voi kuitenkin valita näitä aineita valinnaisiksi aineiksi. Musiikin opiskelu päättyy 8. luokan jälkeen.
- Jos oppilaan **taide- ja taitoainevalinnaisen** opiskelu päättyy 7.luokan jälkeen, hän saa siitä päättöarvosanan 7.luokan lopussa.
- Jos oppilas valitsee **taide- ja taitoaineiden** korista valinnaisen, sen aineen päättöarvosanan oppilas saa 9.luokan päättyessä.
- Jos oppilas valitsee **valinnaiset aineet** -korista valinnaisen, hän saa siitä erillisen numeron todistukseen.

MITÄ VALITAAN?

- 7. luokalla oppilaat valitsevat kaksi pitkää valinnaisainetta: yhden taide- ja taitoaineet -korista ja yhden valinnaiset aineet -korista.
- Näitä aineita opiskellaan kumpaakin kaksi tuntia viikossa 8. ja 9. luokan ajan.
- Lisäksi 8. luokalla oppilaat valitsevat kaksi lyhyttä valinnaiskurssia 9. luokkaa varten. Näitä aineita opiskellaan puolen vuoden ajan kaksi tuntia viikossa. Lyhytkursseista tiedotetaan ja ne valitaan 8. luokan talvella.

Vuosiluokka	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset pitkä	Valinnaiset aineet pitkä	Valinnaiset lyhytkurssit
8. ja 9.lk	1 x 2 vvh	1 x 2 vvh	
9.lk			2 x 1 vvh

POIKKEUKSET

- **A2-kielen opiskelijat:** A2-kielen opiskelijat valitsevat pitkän taide- ja taitoaineen sekä myöhemmin 9. luokkaa varten lyhytkurssit. A2-kieli on 8. ja 9. luokilla valinnaiset aineet -korin pitkä valinnainen.
- **Teknologiapainotus:** Teknologiapainotuksessa opiskelevat valitsevat pitkän taide- ja taitoaineen sekä myöhemmin 9. luokkaa varten lyhytkurssit. Teknologia on 8. ja 9. luokilla valinnaiset aineet -korin pitkä valinnainen.
- **Teknologiapainotus + A2-kieli:** Teknologia on 8. ja 9. luokilla valinnaiset aineet -korin pitkä valinnainen. A2-kieli on 8. luokalla ylimääräinen, eli se lisää 8. luokalla kaksi viikkotuntia lukujärjestykseen. 9. luokalla A2-kieli korvaa lyhytkurssit. Näin ollen teknologiapainotuksessa opiskeleva oppilas, jolla on A2-kieli, valitsee ainoastaan pitkän taide- ja taitoaineen.

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET (2 VVH)

(1. kori: valitse näistä yksi sekä kaksi varavaihtoehtoa)

KOTITALOUS

TKO

Kotitaloustunneilla opitaan kotona ja elämässä hyödyllisiä arjen taitoja. Taidot antavat valmiuksia selviytyä erilaisista kodin tehtävistä ja valmiuksia alan jatko-opintoihin.

Ruoka-ainetuntemusta & terveellistä ruokaa

Käytännönläheiset harjoitukset ovat pääosin ruoanvalmistusta ja leivontaa. Valmistettavien aterioiden yhteydessä saadaan tietoa elintarvikkeista, terveellisestä ravinnosta, erityisruokavalioista ja ympäristövastuullisista valinnoista. Opetellaan oman työn suunnittelua ja ateriasuunnittelua.

Ruokakulttuureja meiltä ja muualta

Tutustutaan kotimaisen ruokakulttuurin lisäksi myös muiden maiden ruokakulttuureihin: ruokiin, leivonnaisiin ja ruokailutapoihin.

Juhlan aikaa & perinteiden vaalimista

Valmistetaan ruokia ja leivonnaisia teemoina kausittaiset tai perhejuhlat.

Järkevä kuluttaminen

Otetaan huomioon kodin toiminnoissa kestävän kehityksen ja rahankäytön näkökulmat. Suunnitellaan ja vertaillaan kodin hankintoja.

Siisti koti

Opetellaan huolehtimaan keittiön pinnoista, työvälineistä ja tekstiileistä.

Yhteistyötaitoja & yhdessä tekemistä

Käytännönläheisiä töitä tehdään parityönä ja pienryhmissä. Jokaisella on myös henkilökohtaiset vastuutehtävät.

KUVATAIDE TKU

Perinteinen ”yleiskuvataiteen” kurssi, jossa tutustutaan eri tekniikoihin ja kuvataiteen tyyliin laajasti.

Kurssilla piirretään, maalataan, muotoillaan, kuvataan, tehdään grafiikkaa.

Tutkitaan kuvataiteen vaikutusta yhteiskuntaan ja ympäristöön, sen historiaa ja tekijöitä

sekä oppilaan omia kuvamaailmoja ja suhdetta taiteeseen. Työskentely monipuolisin välinein ja osin omavalintaisin menetelmin.

KÄSITYÖ TKS

Käsitöiden tekeminen on innostavaa, hauskaa, rentouttavaa ja inspiroivaa. Käsillä tekeminen kehittää loogista ja luovaa ajattelua, sillä se aktivoi molempia aivopuoliskoja.

Käsityön sisällöt antavat mahdollisuuden useiden käsityötaitojen omaksumiseen. Käsityössä ratkaistaan erilaisia tuotesuunnittelutehtäviä luovasti ja kekseliäästi, vahvistaen itseilmaisua, tehden itse- ja vertaisarviointia käsityöprosessin edetessä. Valinnaisessa käsityössä harjoitellaan erilaisia tapoja muokata, yhdistää ja käsitellä materiaaleja. Tutustutaan kokonaiseen käsityöprosessiin suunnittelusta valmistuksen kautta dokumentointiin. Käytetään käsityön tekemiseen tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Osana käsityöprosessia perehdytään työturvallisuuteen riskejä ja vaaroja arvioiden. Työskennellään turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Motto: Teen jatkuvasti asioita, joita en osaa.

Siksi osaankin tehdä niin paljon.

Picasso

Valinnaisessa käsityössä voit keskittyä suunnittelemaan töitä oman kiinnostuksesi mukaisilla tekniikoilla ja materiaaleilla.

Voit esimerkiksi keskittyä ainoastaan tekstiilimateriaaleihin: Työstä mm. kangasta, lankaa, villaa, muovia ja muita pehmeitä materiaaleja.

Voit syventää tietojasi ja taitojasi jo tutuiksi tulleissa käsityötekniikoissa tai kokeilla monipuolisia erikoistekniikoita. Huovuta, ompele, värjää, tee solmubatiikkia ja kankaanpainantaa, neulo, kirjo, puno, virkkaa, liimaa ja kudo. Suunnittele vaatteita, pehmoleluja, maskotteja, sisustus- ja käyttötekstiilejä, laukkuja, koruja, tyynyjä, kylpytakkeja, cosplay- tai naamiaisasuja jne. Vain mielikuvitus on rajana. Teemme töitä myös kierrätysmateriaaleista, tuunaamme esim. farkkuja ja teemme käsitöitä karkkipapereista. Tai voit myös suunnitella ja valmistaa käsitöitä keskittyen puu-, metalli- ja muovimateriaaleihin. Perehdyt esimerkiksi elektroniikan laiterakenteluun, 3D-suunnitteluohjelman käyttöön ja 3D-tulostamiseen.

Valitse, haluatko opiskella pääsääntöisesti teknisen vai tekstiilityön ryhmässä.

LIIKUNTA

TLI

Liikunnassa

- oppii harrastamaan liikuntaa säännöllisesti
- oppii kehittämään ja ylläpitämään fyysistä kuntoa
- oppii eri lajien taidot ja tiedot
- saa vastapainoa muulle koulutyölle ja se lisää opiskeluvireyttä

Valinnainen liikunta

- parantaa lajitaitoja
- tutustuttaa uusiin lajeihin
- antaa oppilaille valintamahdollisuuksia

Valinnaisen liikunnan sisältö

- pallopelejä: jalkapallo, futsal, lentopallo, koripallo, pesäpallo, käsipallo ja jääpelit
- mailapelejä: sulkapallo, salibandy, tennis ja pöytätennis
- akrobatia ja kehon hallinta, kuten trampoliinihypytt ja pyramidit sekä kuntosali
- muita lajeja: uinti, yleisurheilu

MUSIIKKI TMU

Musiikin valinnaisessa pääset jatkamaan soittoharjoittelua ja syventymään itse valitsemiisi soittimiin. Kurssilla soitetaan yhdessä ja keskitytään bändisoittoon, sekä kehitetään myös äänenkäyttöä. Löydät kurssilla oman tapasi käyttää musiikkia ilmaisun välineenä. Valinnaisessa musiikissa pääsetkin itse vaikuttamaan siihen, missä haluat päästä kehittymään enemmän ja päästä seuraavalle tasolle soittajana tai laulajana.

Kurssin aikana pääset soittamaan musiikkia eri genreistä ja tutustut erilaisiin soittotekniikoihin. Tehdään harjoituksia yhdessä ja erikseen. Opit uusia komppeja ja soittotyylejä. Kurssin osallistujat pääsevät itse valitsemaan soitettavia biisejä. Ja tärkeimpänä: pääset musisoimaan hyvällä meiningillä yhdessä.

Lisäksi on tietenkin musiikin kuuntelua ja oman musiikin tekemistä. Hyödynnetään teknologiaa soittamisessa ja musiikin tuottamisessa. Kurssi tarjoaa myös mahdollisuuden halukkaille juhlissa esiintymiseen.

VALINNAISET AINEET (2 VVH)

(2. kori: valitse näistä yksi sekä kaksi varavaihtoehtoa)

TIETOTEKNIikka VAT

Jos olet kiinnostunut tietokoneohjelmien hyötykäytöstä ja luovien tuotosten tekemisestä, kurssi on sinua varten.

8. luokalla perehdytään

- Microsoft 365 -sovellusten (mm. Word, Excel, PowerPoint) syventävään käyttöön,
- kuvankäsittelyyn (käytössä esim. GIMP, Inkscape sekä kuva- ja videokäyttöön liittyviä iPad-sovelluksia),
- ohjelmointiin (esim. Python, Tinkercad, GDevelop, robotit, web-ohjelmointiin tutustuminen).
- Kurssin aikana opitaan myös tietotekniikan käsitteistöä, tietoturvaa ja arkea hyödyntävien verkkopalvelujen käyttöä.

9. luokalla jatketaan ja syvennetään 8. luokan osaamista sekä opitaan uutta. Lisäksi työskennellään projektimuotoisesti. Oppilas valitsee projektien aiheet/ohjelmat tietotekniikkakurssin sisällöistä ja painottaa oppimistaan omiin mielenkiinnonkohteisiinsa.

B2 RANSKA VRAB2

Bonjour!

Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan aikana saavutat peruskielitaidon, jota voit hyödyntää esimerkiksi matkoillasi ja kesätyöpaikassasi. Ranskan kielen taidosta on sinulle sekä iloa että hyötyä.

B2-ranskan opinnot aloitetaan ääntämisen harjoittelulla. Opintojen edetessä opit kertomaan itsestäsi sekä selviytymään arjen kielenkäyttötilanteista. Lisäksi tutustut ranskankielisen maailman tapoihin, ruokakulttuuriin, musiikkiin ja juhlaperinteisiin. Opinnoissasi pääset käyttämään ranskaa monipuolisesti sekä suullisesti että kirjallisesti.

B2-SAKSA VSAB2

Deutsch macht Spaß! Tervetuloa opiskelemaan englannin ja ruotsin sukukieltä saksaa! Tunneilla opit 8. ja 9. luokan aikana saksan perusteet ja tutustut Euroopan suurimman kielialueen monipuoliseen kulttuuriin, historiaan ja tapoihin.

Valinnaisaineessa keskitytään sekä suullisen että kirjallisen kielitaidon kehittämiseen. Tunneilla opetellaan kertomaan itsestä sekä tulemaan toimeen arkipäivän tilanteissa saksan kielellä. Laaja kielitaito avaa ovia tulevaisuudessa ja saksan osaamisesta on hyötyä muun muassa matkustaessa, opinnoissa ja työelämässä.

KUVISTA KOKEILLEN VKU

Kurssilla kokeillaan kuvataiteen eri tekniikoita, tyylejä ja työskentelytapoja oppilaan oman työskentelyn ja ilmaisun pohjaksi. Tutustutaan muutamien vähän erikoisempien taiteen tyyliuuntien ja taiteilijoiden tapoihin ilmaista ajatuksia maailmasta ja omasta itsestä. Työskentelyssä haetaan kunkin oppilaan omaa kädenjälkeä ja tapaa ilmaista itseään.

MAKUJA MEILTÄ JA MAAILMALTA VKO

Kurssilla syvennetään osaamista suomalaisesta ruokakulttuurista kohti kansainvälisiä keittiöitä. Rättänät, tsupukat, gazpachot ja quesadillat kutsuvat ruokapöytään.

Opitaan tuntemaan kotimaan ruokakulttuurin perinnettä ja nykypäivää: elämäntapaa, ruokaan liittyvän tapakulttuurin arkea ja juhlaa. Muiden maiden keittiöihin tutustutaan valitsemalla itseä kiinnostavia maita: ruokakulttuureja tutkitaan digitaaliseen muotoon laadittavin esitelmin ja erityisesti itse loihdittujen makujen avulla.

OLEELLINEN / OLENNAINEN –VALINNAINEN VOP

(PITKÄ opinto-ohjauksen valinnaisaine, arviointi hyväksytty/hylätty)

Kurssi perustuu valtakunnalliseen Kaikki käy koulua -toimintamalliin, jonka toimintaperiaatteita ovat mm. vertaistuki ja nuorten osallisuus, positiivinen tunnistaminen, pärjäämiskyvyn vahvistaminen ja sukupuolisensitiivisyys. Ryhmään valitaan enintään 15 oppilasta per ryhmä. Tämä mahdollistaa toimintamallin tavoitteisiin pääsemisen ja luo ryhmään turvallisen ilmapiirin.

Pääosassa kurssilla ovat koulunkäynnin tukeminen ja jatko-opintojen miettiminen. Pohdimme myös minäkuvaa ja harjoittelemme sosiaalisia taitoja, ihmettelemme ihmisenä kasvamista ja sitä, miten terveys ja tunteet vaikuttavat meihin ja miten ristiriitatilanteissa toimitaan.

Kurssilla keskustelemme, teemme retkiä, pelaamme ja käytämme käsiämme ja päätämme. Ryhmän toimintaa suunnitellaan yhdessä ryhmäläisten kanssa ryhmän tarpeista ja toiveista riippuen.

SANOJA PAPERILLE

VÄI

luovan kirjoittamisen kurssi

Sanoilla voi hauskuuttaa, leikitellä ja ilmaista tunteita. Sanoissa on voimaa. Suomen kieli taipuu monelle kiemuralle, kun sitä käyttää luovasti.

Sanoja paperille -kurssilla pääset tarinoimaan, runoilemaan ja pohdiskelemaan kielen avulla. Kurssilla kokeillaan kielen eri mahdollisuuksia, napataan kiinni sanoista ja asetetaan ne itse valittuun järjestykseen. Kirjoitetaan. Kokeillaan erilaisia kirjoittamisen lajeja, ideoidaan ja tuotetaan tekstejä. Jos luova kirjoittaminen kiinnostaa, kurssi on juuri sinua varten!

TEKNINEN TYÖ

VTN

Teknisen työn kurssilla saat monipuolisesti tutustua käsityötekniikoihin ja kehittää kädentaitojasi, luovuutta ja suunnitteluosaamista. Saat suunnitella ja toteuttaa oman mielenkiintosi mukaan erilaisia käsityöprojekteja perustaidot opittuasi.

Keskitymme kurssilla puu- metalli- ja muovimateriaaleihin ja niiden työstö- ja liitostekniikoihin sekä turvalliseen työskentelyyn erilaisilla työstökoneilla. Kurssilla opetellaan mm. hitsaamaan MIG-hitsauskoneella ja pistehitsauspihdeillä. Omien puutöiden valmistamisessa opetellaan käyttämään turvallisesti mm. tasohöylää, vannesahaa ja hiomakoneita.

KAUKAJÄRVEN KOULU

Kurssilla opit käyttämään myös 3D-suunnitteluohjelmaa oman työn suunnittelussa. Lisäksi kurssilla on mahdollista suunnitella 3D-tulostimelle tehtäviä töitä ja omiin projekteihin voi sisältyä elektroniikkarakentelua.

TEKSTIILITYÖ

VTS

Käsitöiden tekeminen on innostavaa, hauskaa, rentouttavaa ja inspiroivaa. Käsillä tekeminen kehittää loogista ja luovaa ajattelua, sillä se aktivoi molempia aivopuoliskoja.

Voit syventää tietojasi ja taitojasi jo tutuiksi tulleissa käsityötekniikoissa tai kokeilla monipuolisia erikoistekniikoita. Huovuta, ompele, värjää, tee solmubatiikkia ja kankaanpainantaa, neulo, kirjo, puno, virkkaa, liimaa ja kudo. Suunnittele vaatteita, pehmoleluja, maskotteja, sisustus- ja käyttötekstiilejä, koruja, tyynyjä, kylpytakkeja, cosplay-tai naamiaisasuja jne. Vain mielikuvitus on rajana. Teemme töitä myös kierrätysmateriaaleista, tuunaamme esim. farkkuja ja teemme käsitöitä karkkipapereista.

URHEILU ELÄMÄNTAPANA

VLI

Urheilu elämäntapana -kurssi vuosiluokilla 8-9. Tavoitteena on edistää aktiivista, liikkuvaa elämäntapaa ja arjen hyvinvointia sekä korostaa monipuolista liikkumista. Opiskelu tukee liikunnasta kiinnostuneen nuoren perusliikuntataitojen kehittymistä ja hänen kasvuaan terveeksi urheilijaksi ja koulun ja urheilun yhteensovittamisen harjoitteluun. Opiskelussa yhdistyy teoria ja toiminnallinen käytännön harjoitteluun. Oppiaineessa opetellaan mm. kehittämään fyysisiä ominaisuuksia. Kaikilla vuosiluokilla huomioidaan huoltavan harjoittelun merkitys osana aktiivista elämäntapaa. Työskentely on oppilaskeskeistä ja nousujohteisesta, se antaa myös valmiuksia taitojen omatoimiseen kehittämiseen. Opiskeltavat tietosisällöt liittyvät hyvinvointiin: mm. urheilun ja koulun yhteensovittaminen, kuormitus ja palautuminen, uni, psyykkisen harjoittelun ja urheiluravitsemuksen perusteet. Koulun ja lähialueen oppimisympäristöjä käytetään monipuolisesti. Oppitunneilla harjoitellaan kunnioittamaan ja tukemaan jokaisen yksilöllistä kehittymistä liikunta -oppiaineelle asetettujen sosiaalisten ja psyykkisten tavoitteiden mukaisesti. Opetellaan ryhmässä toimimista ja hyviä vuorovaikutustaitoja. Urheilijaksi kasvaminen on tarkoitettu ensisijaisesti lähiliikuntakoululaisille ja tavoitteellisesta urheiluharjoittelusta kiinnostuneille oppilaille. Kurssilla tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä Tampereen Urheiluakatemian kanssa.

Lisätietoja

Oppilaanohjaajat

Johanna Verho

johanna.verho@tampere.fi

0400 208 082

Saara Koljonen

saara.koljonen@tampere.fi

040 512 5184

Suvi-Tuulia Rentola

suvi-tuulia.rentola@tampere.fi

040 131 9305